

Ετήσιο Συνέδριο της Αμερικανικής Αιματολογικής Εταιρείας: Η Θεραπευτική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ στην πρωτοπορία για την αντιμετώπιση του Πολλαπλούν Μυελώματος και της Συστηματικής Αμυλοείδωσης

Στη Νέα Ορλεάνη των Ηνωμένων Πολιτειών πραγματοποιήθηκε από τις 9 έως τις 12 Δεκεμβρίου 2022 το Αμερικανικό Συνέδριο Αιματολογίας, το οποίο είναι η μεγαλύτερη παγκόσμια συνάντηση που αφορά την αιματολογία, και πραγματοποιείται μία φορά κάθε χρόνο. Στο συνέδριο αυτό υπήρχε έντονη ελληνική παρουσία με πολλές προφορικές και αναρτημένες ανακοινώσεις από την Ελλάδα.

Στο πεδίο των πλασματοκυτταρικών δυσκρασιών η ομάδα της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ, υπό τον Πρύτανη **Θάνο Δημόπουλο**, παρουσίασε τρεις προφορικές ανακοινώσεις που αφορούσαν την προγνωστική αξία των κυκλοφορούντων πλασματοκυττάρων σε ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα (από τον Καθηγητή **Ευάγγελο Τέρπο**) και με πρωτοπαθή συστηματική (AL) αμυλοείδωση (από τον Καθηγητή **Ευστάθιο Καστρίτη**) καθώς και μελέτη για τη θεραπεία των ασθενών με υψηλού κινδύνου (με προσβολή της καρδιάς) ασθενών με AL αμυλοείδωση (από τον Καθηγητή Ευστάθιο Καστρίτη). Επιπλέον, η ομάδα είχε περισσότερες από 20 αναρτημένες ανακοινώσεις (posters) που αφορούσαν τη βιολογία και τη θεραπεία των πλασματοκυτταρικών νεοπλασμάτων, καθώς και την ανταπόκριση των ασθενών με μυέλωμα και μακροσφαιριναιμία Waldenström στον εμβολιασμό έναντι του SARS-CoV-2, ιδιαίτερα όσον αφορά τις νέες μεταλλάξεις omicron 4/5. Η αξιολόγηση των κυκλοφορούντων μυελωματικών κυττάρων γίνεται σε συνεργασία με τη Μονάδα Κυτταρομετρίας Ροής του Τμήματος Βιολογίας (Καθηγήτρια **Ουρανία Τσιτσιλώνη** και Δρ. **Ιωάννης Κωστόπουλος**) και αποτελεί πρωτοποριακή εξέταση καθώς φαίνεται ότι τα προσεχή χρόνια θα αντικαταστήσει τη βιοψία μυελού των οστών στην παρακολούθηση του πολλαπλού μυελώματος.

Οι εξελίξεις στον τομέα της θεραπείας του πολλαπλού μυελώματος, που παρουσιάστηκαν στο συνέδριο, ήταν σημαντικές. Αφορούσαν κυρίως τα αποτελέσματα της χρήσης νέων ανοσοθεραπειών στην αποτελεσματικότερη θεραπεία της νόσου, ακόμα και σε ασθενείς που είχαν λάβει πολλαπλές γραμμές θεραπείας και είχαν ανοχή στις διαθέσιμες θεραπείες. Οι περισσότερες ανακοινώσεις αναφέρονταν στα νεότερα αμφι-ειδικά μονοκλωνικά αντισώματα (BiTEs), τα οποία αφενός μεν συνδέονται πάνω σε αντιγονικούς στόχους που υπάρχουν στα κακοήθη πλασματοκύτταρα και από την άλλη συνδέονται πάνω στα T λεμφοκύτταρα, επάγοντας την καταστροφή των καρκινικών κυττάρων από το ανοσοποιητικό σύστημα. Τα αποτελέσματα των μελετών που παρουσιάστηκαν ήταν εξαιρετικά ενθαρρυντικά με πολύ υψηλά ποσοστά ανταπόκρισης, με επίτευξη ύφεσης της νόσου που σε πολλές περιπτώσεις ήταν διατηρήσιμες για αρκετά μακρό χρονικό διάστημα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα παρακάτω φάρμακα: teclistamab, talquetamab, elranatamab, cevostamab κ.αλ. Τα αμφι-ειδικά αντισώματα έχουν ιδιαίτερες τοξικότητες που απαιτούν χορήγηση σε έμπειρα κέντρα, κυρίως στις πρώτες χορηγήσεις αλλά και ειδική παρακολούθηση. Μια άλλη προσέγγιση αφορούσε την σύνδεση μορίων ιντερφερόνης με μονοκλωνικό αντίσωμα (modakafusp alfa) ώστε με αυτό το τρόπο η ιντερφερόνη να κατευθύνεται μόνο στο μικροπεριβάλλον του κακοήθους κυττάρου και στο ίδιο το κακοήθες πλασματοκύτταρο και να είναι αποτελεσματική, χωρίς σημαντική συστηματική τοξικότητα.

Με βάση τα παραπάνω θετικά αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι αυτές οι νέες θεραπείες είναι διαθέσιμες σε επίπεδο κλινικών μελετών για τους Έλληνες ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα. Οι παραπάνω νέες ανοσοθεραπείες είναι διαθέσιμες για την θεραπεία της νόσου και σε Ελληνικά κέντρα, όπως στην Θεραπευτική Κλινική του ΕΚΠΑ (στο

Νοσοκομείο Αλεξάνδρα), σε μία σειρά πολλών κλινικών μελετών οι οποίες καλύπτουν τη θεραπεία του μυελώματος από την αρχική φάση μέχρι και την αντιμετώπιση της πολυανθεκτικής νόσου.